

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 275
van **BRECHT WARNEZ**
datum: 4 januari 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Afname dienstencheques - Impact coronacrisis

In schriftelijke vragen nr. 716 en 717 van 25 juni 2020 vroeg ik reeds wat de impact van de coronacrisis was op de afname van dienstencheques in de periode maart tot juni 2020. Met deze vraag stel ik graag een opvolgingsvraag naar een update van deze cijfers.

We kunnen de dienstenchequeondernemingen onderverdelen in drie groepen:

- de grote dienstenchequeondernemingen met meer dan 500.000 cheques per jaar;
- de middelgrote dienstenchequeondernemingen met tussen de 100.000 en 500.000 cheques per jaar;
- de kleine dienstenchequeondernemingen met minder dan 100.000 cheques per jaar.

Over de impact van de coronacrisis op de dienstenchequeondernemingen heb ik de volgende opvolgingsvragen.

1. Hoeveel dienstencheques werden afgenomen in de periode 1 juli t.e.m. 31 december 2020? Hoeveel dienstencheques werden afgenomen in dezelfde periode in 2019? Hoe sterk is de daling? Graag een overzicht per maand.
2. In antwoord op schriftelijke vraag nr. 717 gaf de minister de voorlopige cijfers over de daling in afname van dienstencheques bij de grote, middelgrote of de kleine dienstenchequeondernemingen om te zien waar de afname het grootst was.
Kan de minister een update geven van deze cijfers (periode maart t.e.m. december)?
3. Is er bij de recentere cijfers een daling te merken in de afname van de dienstencheques in een specifieke (sub)sector (poetshulp, strijkateliers...)?
4. Kan de minister een overzicht geven van het aantal werknemers die met dienstencheques werken en omwille van de daling in afname van dienstencheques niet meer kunnen werken? Graag een overzicht per provincie, per groep van dienstenchequeonderneming en de duur van (tijdelijke) werkloosheid.

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 275 van 4 januari 2021

van **BRECHT WARNEZ**

1. In onderstaande tabel kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht vinden van het aantal aangekochte dienstencheques op maandbasis voor 2019 en 2020. In totaal stellen we overheen 2020 een daling vast van 22,35% ten opzichte van 2019. Het is wel belangrijk op te merken dat het verschil wel groter is doordat er in december 2019 een abnormale hoge aankoop van dienstencheques was, voorafgaand aan de verlaging van de fiscale aftrek vanaf januari 2020 (+50% ten opzichte van een normale december).

Periode	2019	2020	groei (tov zelfde maand 2019)	Cumulatieve groei 2020
januari	8.172.466	7.284.120	-10,87%	-10,87%
februari	7.220.795	6.808.886	-5,70%	-8,45%
maart	7.678.182	5.130.673	-33,18%	-16,68%
april	7.594.928	1.471.091	-80,63%	-32,52%
mei	7.882.480	3.922.904	-50,23%	-36,14%
juni	7.004.920	6.518.385	-6,95%	-31,65%
juli	6.900.769	5.862.095	-15,05%	-29,47%
augustus	6.129.413	5.721.754	-6,65%	-27,08%
september	7.630.507	7.355.502	-3,60%	-24,37%
oktober	8.304.922	7.517.343	-9,48%	-22,71%
november	7.658.127	6.547.731	-14,50%	-21,95%
december	10.709.838	7.987.675	-25,42%	-22,35%
Totaal	92.887.347	72.128.159	-22,35%	-22,35%

2. Bij de aankoop van dienstencheques dient een gebruiker nog niet aan te geven bij welke onderneming ze de cheques zullen gebruiken. We kunnen dus uit de afname van dienstencheques niet afleiden hoe het niveau van activiteit verschilde tussen kleine, middelgrote of grote ondernemingen. Dit kunnen we wel uit de reeds terugbetaalde dienstencheques per prestatiedatum.

In onderstaande tabel wordt gekeken naar het totaal aantal ingediende dienstencheques per prestatiedatum, op verschillende momenten in de periode maart – december 2020, met een opdeling tussen grote, middelgrote en kleine ondernemingen. Het type van de onderneming (groot, middelgroot of klein) is bepaald op basis van de beschrijving in uw vraag. Let wel dat dit voorlopige cijfers zijn, zeker voor de meest recente maanden, doordat ondernemingen niet verplicht zijn om na een geleverde prestatie de dienstencheque onmiddellijk in te dienen bij Sodexo.

	Groot	Klein	Middelgroot	Totaal	Aantal ondernemingen
17/03/2020	131.974	48.997	48.771	229.742	891
31/03/2020	2.411	8.883	2.800	14.094	358
14/04/2020	8.752	12.208	7.084	28.044	459
5/05/2020	83.575	50.946	47.178	181.699	812
28/05/2020	178.013	70.707	76.244	324.964	921
11/06/2020	208.841	75.772	83.637	368.250	933
25/06/2020	185.122	71.472	75.657	332.251	939
16/07/2020	172.684	75.458	70.774	318.916	927
30/07/2020	135.437	56.555	55.308	247.300	907
13/08/2020	155.489	67.484	64.451	287.424	922
27/08/2020	171.231	74.596	72.307	318.134	931
17/09/2020	198.409	87.345	82.463	368.217	937
1/10/2020	203.632	86.891	84.083	374.606	921
15/10/2020	199.444	84.956	82.177	366.577	918
29/10/2020	184.030	77.178	75.767	336.975	911
12/11/2020	160.243	66.996	66.838	294.077	874
26/11/2020	173.917	72.960	68.850	315.727	887
10/12/2020	158.377	54.424	66.104	278.905	793
24/12/2020	38.874	16.821	12.934	68.629	562

De voorlopige cijfers in bovenstaande tabel tonen aan dat de kleinere onderneming in verhouding een iets hoger niveau van activiteiten hebben kunnen behouden in het begin van de eerste lockdown (maart-april). Al was dit ook nog steeds beperkt tot slechts 19% van het normale niveau. De activiteiten herstelden zich daarna iets sneller in de loop van de maand mei bij de grote en middelgrote ondernemingen.

Tijdens de zomerperiode stellen we, zoals elk jaar, fluctuerende cijfers vast. De impact van de coronacrisis lijkt eerder beperkt in deze periode. Het zijn vooral de vakanties die een impact hadden. Daarna stellen we vast dat de effecten van de 2^e lockdown op de sector, vanaf eind oktober, aanzienlijk minder groot zijn dan die van de 1^e lockdown, waar de activiteiten met meer dan 90% terugvielen. In de periode november – december, waarvoor de cijfers in de tabel ook nog het minst volledig zijn, stellen we voorlopig slechts een daling van om en bij de 10% vast.

- Er zijn geen opmerkelijke verschuivingen in de verhouding tussen poetshulp, strijkhulp, boodschappenhulp of mindermobielenvervoer. De verhouding van het aantal gebruikte dienstencheques in de verschillende subsectoren in 2019 wordt in onderstaande tabel weergegeven. De papieren cheques waarbij meerdere velden of geen enkel veld werd ingevuld worden apart meegegeven.

Soort	2019	Aandeel
-------	------	---------

Poetshulp	85.981.064	96,03%
Strijkhulp	3.120.552	3,49%
Mindermobielenvervoer	189.321	0,21%
Combinatie of leeg	178.644	0,20%
Boodschappendienst	64.341	0,07%

Als we kijken naar de cijfers voor 2020 in onderstaande tabel, dan wijzigen deze percentages nauwelijks.

Soort	2020	Aandeel
Poetshulp	71.691.441	96,38%
Strijkhulp	2.356.749	3,17%
Combinatie of leeg	158.105	0,21%
Mindermobielenvervoer	129.853	0,17%
Boodschappendienst	51.463	0,07%

4. Onderstaande cijfers geven weer hoe het gebruik en de duur van tijdelijke werkloosheid bij dienstencheque-ondernemingen evolueerde tussen maart en augustus 2020 (meest recent beschikbare cijfers). Deze informatie is niet op ondernemingsniveau beschikbaar, en kan dus niet gegeven worden per groep van dienstencheque-ondernemingen. Onderstaande cijfers zijn afkomstig van de RVA-RSZ. Deze publiceert enkel het 'aantal jobs' waarbij tijdelijke werkloosheid wordt ingezet, niet het aantal personen. Iemand kan bijvoorbeeld een job hebben in twee verschillende dienstencheque-ondernemingen, waardoor het aantal jobs met tijdelijke werkloosheid een overschatting kan zijn van het aantal personen in de dienstenchequesector met tijdelijke werkloosheid.

Tijdens maart en april, wanneer de meeste activiteiten stil lagen, werd bij ongeveer 64.000 banen in de dienstenchequesector tijdelijke werkloosheid gebruikt (Tabel 1). Dit cijfer neemt stelselmatig af tijdens de lente en zomer. In juli bedraagt het aantal dienstenchequejobs waar tijdelijke werkloosheid wordt ingezet, een derde van het aantal in maart en april. In augustus daalt het aantal jobs met gedeeltelijke of tijdelijke werkloosheid verder naar 14.965, dat is 23% van het aantal in de eerste lockdown.

Tabel 1. Aantal jobs met tijdelijke werkloosheid bij dienstencheque-ondernemingen.
Bron: RSZ-RVA.

	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus
Antwerpen	19.710	19.588	18.091	9.148	7.262	5.394
Limburg	9.234	9.257	8.610	4.699	3.016	2.113
Oost-Vlaanderen	14.198	14.109	13.290	7.054	4.940	3.024
Vlaams-Brabant	9.398	9.445	8.894	4.949	3.632	2.396
West-Vlaanderen	11.948	11.895	11.061	5.030	2.893	2.038
Vlaams Gewest	64.488	64.294	59.946	30.880	21.473	14.965

Tabel 2 geeft de intensiteit van de tijdelijke werkloosheid in dienstencheque-ondernemingen weer. Intensiteit is het gemiddelde percentage van het aantal dagen in tijdelijke werkloosheid ten opzichte van het aantal potentiële werkdagen in de maand. Dit aandeel piekt in april, met 67,3%. Tijdelijk werkloze werknemers in de

dienstenchequesector waren dus werkloos voor ongeveer 2 op 3 werkdagen. Maart tekent een relatief laag cijfer op tegenover april, maar dat is te verklaren doordat de coronacrisis pas halfweg maart losbarstte in België, en tijdelijke werkloosheid wegens COVID-19 mogelijk werd vanaf 13 maart. In mei waren dienstencheque-werknemers gemiddeld 1 op 3 werkdagen werkloos, in juni 1 op 5 werkdagen en in juli en augustus ongeveer 1 op 10.

Tussen de Vlaamse provincies tekenen zich geen opmerkelijke verschillen af. Bij Vlaams-Brabantse dienstencheque-ondernemingen bevindt de intensiteit van de tijdelijke werkloosheid zich tussen maart en augustus 2020 juist boven het Vlaams gemiddelde.

Tabel 1. Gemiddelde intensiteit van tijdelijke werkloosheid bij dienstencheque-ondernemingen. Bron: RSZ-RVA.

	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus
Antwerpen	32,3%	65,9%	28,0%	13,9%	11,0%	11,4%
Limburg	31,7%	64,6%	28,7%	15,3%	12,0%	11,4%
Oost-Vlaanderen	32,6%	67,4%	31,4%	14,4%	11,7%	12,0%
Vlaams-Brabant	34,5%	70,6%	32,9%	17,9%	14,7%	14,7%
West-Vlaanderen	33,3%	69,1%	29,7%	13,3%	10,5%	10,1%
Vlaams Gewest	32,8%	67,3%	29,9%	14,8%	11,9%	11,9%

In april 2020 bedroeg het gemiddeld aantal dagen tijdelijke werkloosheid in dienstencheque-ondernemingen 17,5 (Tabel 3). Ook hier valt het relatief grote verschil met maart toe te schrijven aan de eerste helft van de maand maart, die nog niet in het teken van corona stond. Na het hoge gemiddeld aantal dagen tijdelijke werkloosheid in april, daalt dit aantal steil in mei. Die dalende trend zet zich voort tot en met augustus. Aangezien Tabel 2 een procentuele weergave is van Tabel 3, zijn de provinciale verschillen hier niet anders. Er zijn weinig verschillen tussen de Vlaamse provincies. Vlaams-Brabant ligt tijdens de periode maart-augustus licht boven het gemiddelde van het Vlaams Gewest.

Tabel 2. Aantal dagen tijdelijke werkloosheid per job bij dienstencheque-ondernemingen. Bron: RSZ-RVA.

	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus
Antwerpen	8,4	17,1	7,3	3,6	2,9	3,0
Limburg	8,2	16,8	7,5	4,0	3,1	3,0
Oost-Vlaanderen	8,5	17,5	8,2	3,7	3,0	3,1
Vlaams-Brabant	9,0	18,4	8,6	4,6	3,8	3,8
West-Vlaanderen	8,7	18,0	7,7	3,5	2,7	2,6
Vlaams Gewest	8,5	17,5	7,8	3,8	3,1	3,1